

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 15. 7. 2015
COM(2015) 341 final

2015/0149 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa stanovuje rámec pre označovanie energetickej účinnosti a zrušuje smernica
2010/30/EÚ**

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2015) 139 final}

{SWD(2015) 140 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

1.1. Dôvody a ciele návrhu

Dňa 25. februára 2015 Komisia oznámila vo svojej rámcovej stratégii pre odolnú energetickú úniu s výhľadovou politikou v oblasti zmeny klímy preskúmanie smernice o energetickom označovaní s cieľom ďalej využívať potenciál energetickej efektívnosti pre zníženie dopytu po energii a následné zníženie energetickej závislosti Európskej únie.

Energetické označovanie je priaznivé pre životné prostredie, pretože zákazníkom umožňuje získať kdekoľvek v Únii presné, dôležité a porovnateľné informácie o energetickej účinnosti a spotrebe energeticke významných výrobkov, čo im umožní prijímať informované nákladovo efektívne a environmentálne šetrné rozhodnutia o kúpe, ktoré sú dobré pre životné prostredie a ušetrí peniaze.

1.2. Súlad s existujúcimi ustanoveniami v danej oblasti politiky

Európska rada v októbri 2014 stanovila na úrovni EÚ orientačný cieľ na zlepšenie energetickej efektívnosti do roku 2030 najmenej o 27 %, ktorý sa preskúma do roku 2020 z hľadiska možnosti dosiahnuť na úrovni EÚ zlepšenie o 30 %. Európska rada stanovila aj cieľ znížiť emisie skleníkových plynov o 40 % do roku 2030.

Tento návrh nadväzuje na Rámcovú stratégiu energetickej únie a má nahradiť smernicu 2010/30/EÚ o udávaní spotreby energie a iných zdrojov energeticke významnými výrobkami na štítkoch a štandardných informáciách o výrobkoch. Tento návrh sa teraz predkladá po vyhodnotení smernice¹. Nariadenia špecifické pre jednotlivé výrobky prijaté podľa smernice zostávajú v platnosti, ale budú preskúmané.

Táto iniciatíva je v súlade s cieľmi politiky Únie v oblasti energetiky a klímy, pretože aktualizuje a zefektívňuje existujúce *acquis* o energetickom označovaní.

1.3. Súlad s ostatnými politikami Únie

Označovanie energetickej účinnosti zlepšuje voľný pohyb výrobkov tým, že sa ním zabezpečí, aby sa v členských štátoch nezávädzali nijaké vnútroštátne energetické štítky. Zvyšuje sa tým konkurencieschopnosť európskych spoločností, pretože sa podnecujú k inovácii, ponúka sa im výhoda prvého hráča, zabezpečujú sa rovnaké podmienky, aké majú výrobcovia z tretích krajín, prostredníctvom posilneného dohľadu nad trhom a umožňuje sa zvýšenie ziskového rozpätia v prípade energeticke účinných výrobkov, za ktoré treba pri zakúpení zaplatiť viac, ale ktoré konečným používateľom prinášajú čisté úspory počas životného cyklu.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

2.1. Právny základ

Návrh je založený na článku 194 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý je právnym základom pre opatrenia v oblasti energetiky. Hoci by sa zdalo možné uplatniť v prípade označovania energetickej účinnosti ako právny základ článok 114 (smernica o energetickom označovaní² z roku 1992 mala, kým neexistovalo ustanovenie o energetike

¹ COM(2015) 143.

² Smernica Rady 92/75/ES.

v zmluve, takýto právny základ), existuje riziko, že by to mohlo neúmyselne obmedziť právne predpisy členských štátov týkajúce sa poskytovania informácií o energeticky významných výrobkoch, ktoré môžu byť doplnkom k energetickým štítkom³. Označovanie energetickej účinnosti sa obmedzuje na energiu a zdroje vo fáze používania výrobku. Napokon, keďže zmluva obsahuje osobitný právny základ pre energetiku, považuje sa za vhodné používať ho.

2.2. Subsidiarita

Nástroje týkajúce sa energetickej efektívnosti prijaté na úrovni EÚ odrážajú rastúci význam energie ako politického a hospodárskeho problému a jej úzke prepojenie s politickými oblasťami bezpečnosti dodávky energií, zmeny klímy, udržateľnosti, životného prostredia, vnútorného trhu a hospodárskeho rozvoja. Ciele týkajúce sa energetickej efektívnosti nebolo doteraz možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov a opatrenie na úrovni Únie je potrebné s cieľom uľahčiť a podporiť nárast aktivít na vnútroštátnej úrovni.

Je dôležité, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky pre všetkých výrobcov a obchodníkov z hľadiska informácií o spotrebe energie poskytovaných zákazníkom v súvislosti s konkrétnym výrobkom, ktorý je na predaj v rámci vnútorného trhu EÚ. Z tohto dôvodu sú nevyhnutné pravidlá právne záväzné v celej EÚ.

Pokiaľ ide o dohľad nad trhom, je to činnosť, ktorú vykonávajú orgány členských štátov Európskej únie. Aby bol dohľad nad trhom účinný, musí byť v celej Európskej únii jednotný, inak je vnútorný trh ohrozený a pôsobí to odrádzajúco na podniky, ktoré investujú zdroje do navrhovania, výroby a predaja energeticky účinných výrobkov. Vytvorenie databázy výrobkov pomôže zvýšiť účinnosť dohľadu nad trhom.

2.3. Proporcionalita

V súlade so zásadou proporcionality navrhované zmeny neprekračujú rámec nevyhnutný na dosiahnutie stanovených cieľov. Zmeny existujúceho legislatívneho rámca zavedené nariadením zlepšia jeho zrozumiteľnosť a vykonateľnosť. Od dodávateľov sa bude vyžadovať, aby do databázy nových výrobkov vkladali rôzne informácie, ale ide o informácie, ktoré už v súčasnosti musia na požiadanie poskytovať vnútroštátnym orgánom dohľadu nad trhom, takže akékoľvek dodatočné zaťaženie sa považuje za minimálne a úmerné prínosu k presadzovaniu a transparentnosti, ktorý by z databázy výrobkov mal vyplývať. Ďalšia diskusia o proporcionalite návrhu je obsiahnutá v kapitole 8 posúdenia vplyvu.

2.4. Výber nástrojov

V navrhovanej zmene smernice na nariadenie sa zohľadňuje všeobecný cieľ Komisie zjednodušiť regulačné prostredie pre členské štáty a hospodárske subjekty a potreba zabezpečiť jednotné uplatňovanie a vykonávanie navrhovanej legislatívy v rámci celej Únie.

³ Napr. francúzsky zákon o ochrane spotrebiteľov týkajúci sa poskytovania informácií o dostupnosti náhradných dielov.

3. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAJAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

3.1. Ex post hodnotenie platných právnych predpisov

Komisia vykonala ex post hodnotenie smernice o energetickom označovaní a špecifických aspektov smernice o ekodizajne v pracovnom dokumente útvarov Komisie pripojenom k tomuto návrhu [SWD(2015) 143]. Hlavné zistenia:

1. Zavedené opatrenia týkajúce sa ekodizajnu a energetického označovania opatrenia boli účinné v tom, že priniesli hmatateľné a výrazné úspory energie a nákladov⁴.
2. Neexistujú žiadne prekážky voľného pohybu energeticky významných výrobkov na vnútornom trhu Európskej únie.
3. Výhody vyvážia náklady tak pre podniky, ako aj pre spoločnosť ako celok⁵. Energetické označovanie je spolu so spotrebiteľským dopytom a konkurencieschopným postavením hlavnou hybnou silou inovácie. Čím ambicióznejšie požiadavky sa kladú na najvyššie triedy, tým väčšia možnosť pozitívne odlíšiť svoje výrobky sa poskytuje podnikateľským subjektom a tým viac sa povzbudzuje inovácia.
4. Väčšina spotrebiteľov pozná energetické označovanie, rozumie mu a využíva ho pri rozhodnutiach týkajúcich sa kúpy.
5. Zavedenie A+ a vyšších tried podľa smernice o energetickom označovaní z roku 2010 znížilo efektívnosť energetického označenia pri motivovaní spotrebiteľov, aby kupovali účinnejšie výrobky⁶. Niektoré piktogramy predstavujúce ostatné parametre na štítku sú tiež ťažko pochopiteľné.
6. Existuje trend nakupovania väčších výrobkov, ktoré sú účinné, a teda dosahujú vysokú energetickú triedu, ale majú oveľa vyššiu absolútnu spotrebu energie ako menšie zariadenia rovnakého typu.

⁴ Odhaduje sa, že vykonávaním týchto dvoch smerníc sa do roku 2020 ročne ušetrí 175 Mtoe primárnej energie (okolo 15 % z týchto úspor je dôsledkom opatrení v oblasti energetického označovania vzhľadom na to, že približne na polovicu skupín výrobkov sa vzťahuje len ekodizajn). To zodpovedá 19 % úspor v porovnaní s nezmeneným modelom spotreby energie týchto výrobkov. Tieto politiky zabezpečia takmer spoločne dosiahnutie cieľa zvýšenia energetickej účinnosti o 20 % do roku 2020. Závislosť od dovozu energie by sa znížila v prípade zemného plynu o 23 % a v prípade uhlia o 37 %. Celkovo sa odhaduje, že doteraz zavedené opatrenia v oblasti ekodizajnu a energetického označovania ušetria koncovým používateľom výrobkov 100 mld. EUR ročne do roku 2020 prostredníctvom nižších účtov za energiu.

⁵ Hoci náklady na plnenie požiadaviek a označovanie dopadajú v prvom rade na výrobcov, neskôr sa prenášajú na koncových používateľov (domácnosti a iné podniky), ktorí pocítia prínos ušetrených výdavkov v dôsledku zníženého využívania energie, ktorý značne preváži počiatočné vyššie náklady. Podrobné údaje za EÚ ako celok nie sú k dispozícii. V prípade Spojeného kráľovstva sa pomer prínosov a nákladov odhaduje na 3,8.

⁶ Zmena dizajnu, využívajúca na označenie vyšších tried účinnosti než trieda A ďalšie znaky plus, je pri motivovaní nákupu výrobkov s vyššou účinnosťou menej efektívna ako pôvodná stupnica písmen A až G. Zatiaľ čo zo spotrebiteľského prieskumu vyplýva, že nová stupnica použitia na štítku je pre spotrebiteľov zrozumiteľná, znížila však ich ochotu zaplatiť viac za účinnejšie výrobky, pretože rozdielom medzi A+ a A+++ sú menej motivovaní ako rozdielom medzi C a A. Ďalšie podrobnosti v London Economics & Ipsos Mori, *Štúdia o vplyve energetického štítku a jeho potenciálnych zmien na chápanie spotrebiteľov a na rozhodnutia o kúpe*, 2014.

7. Nedostatočné presadzovanie prostredníctvom vnútroštátnych orgánov dohľadu nad trhom prispieva k nesúladu, pričom znižuje predpokladané úspory energie približne o 10 %. Pozri aj oddiel 3.
8. Opatrenia v prípade niektorých výrobkov svedčia o úrovni ambicióznosti, ktorá je príliš nízka v porovnaní s tým, čo je technicky a ekonomicky uskutočniteľné.
9. Hoci niektorými opatreniami sa riešili iné vplyvy na životné prostredie, než ktoré spôsobuje spotreba energie vo fáze používania, potenciál na ďalšie zníženie týchto vplyvov existuje⁷.
10. Z hľadiska efektívnosti trvá proces tvorby predpisov príliš dlho (v priemere 49 mesiacov), čo niekedy vedie k zastaraniu technických a prípravných prác v čase politického rozhodnutia, najmä v prípade rýchlo sa vyvíjajúcich elektronických výrobkov.
11. Obe smernice sú komplementárne a ich vykonávanie sa v prevažnej miere uskutočňuje koherentným spôsobom.
12. V prípade viacerých výrobkov sú nižšie triedy energetického štítka neobsadené, pretože opatreniami v oblasti ekodizajnu sa zakázali modely s nízkou účinnosťou a výrobcovia reagovali na technologický pokrok čoraz účinnejšími výrobkami. Bez možnosti porovnávania v úplnom rozpätí A – G sa relevantnosť označení pre spotrebiteľov oslabuje.
13. Pridaná hodnota EÚ vychádza z harmonizovaného regulačného rámca a znižuje náklady výrobcov, vďaka čomu EÚ určuje trend v medzinárodnom regulačnom a normalizačnom úsilí.
14. Táto politika má trvalú relevantnosť pre dosahovanie cieľa energetickej účinnosti EÚ po roku 2020. Môže takisto prispieť k efektívnosti využívania zdrojov a obehového hospodárstva.
15. Informovanosť spotrebiteľov je v digitálnej ére nevyhnutná. Nariadenia o energetickom označovaní boli nedávno upravené tak, aby sa energetický štítok mohol zobrazovať aj na internete.
16. Pokiaľ ide o prínos požiadavky, aby reklama obsahovala zmienku o energetickej triede [článok 4 písm. c)], tento vplyv nebolo možné vyčíslieť, ale pri hodnotení sa zistilo, že naozaj prispela k náprave informačného zlyhania na trhu.
17. Požiadavky na verejné obstarávanie (článok 9 ods. 1) už boli hodnotené v roku 2011 a v dôsledku toho boli zo smernice o energetickom označovaní vypustené a v pozmenenej podobe prevzaté do smernice o energetickej účinnosti⁸.
18. Z mediálneho pokrytia v posledných rokoch je zrejmé, že neprebehla dostatočná komunikácia o prínosoch politiky.

3.2. Konzultácie so zainteresovanými stranami

Verejné konzultácie trvali od 31. augusta do 30. novembra 2013 na webovej stránke „Váš hlas v Európe“. Dlhšia verzia prieskumu bola zameraná na záujmové skupiny, verejnú správu a odborníkov, zatiaľ čo cieľovou skupinou kratšieho prieskumu boli spotrebiteľia a jednotlivci

⁷ Napr. ide o aspekty opätovnej využiteľnosti, recyklovateľnosti a zužitkovateľnosti, recyklovaného obsahu, využívania prioritných materiálov, nebezpečných látok a trvanlivosti.

⁸ Smernica 2012/27/EÚ, Ú. v. EÚ L 315 zo 14.11.2012, s. 1.

maloobchodní predajcovia a výrobcovia. V rámci dlhšieho prieskumu bolo prijatých 138 odpovedí, z toho 58 od výrobcov a ich záujmových skupín, 20 od orgánov verejnej správy, 13 od environmentálnych záujmových skupín a 9 od skupín zastupujúcich záujmy spotrebiteľov. V rámci kratšieho prieskumu bolo prijatých 197 odpovedí, z toho 127 od spotrebiteľov, 40 od maloobchodníkov a 30 od výrobcov. Podrobný súhrn respondentov a odpovedí bol uverejnený vo februári 2014⁹.

Boli zorganizované tri zasadnutia zainteresovaných strán: 27. júna 2013, 14. októbra 2013 a 18. februára 2014. V spojení s posledným zasadnutím zmluvných strán Komisia zorganizovala 19. februára 2014 stretnutie zainteresovaných strán týkajúce sa výsledkov testovania predbežného súboru grafických návrhov energetických štítkov a grafických návrhov energetických štítkov navrhnutých na ďalšie testovanie.

3.3. Získavanie a využívanie expertízy

Dve štúdie boli zadané konkrétne na prípravu preskúmania:

- Štúdia týkajúca sa hodnotenia smernice o energetickom označovaní a špecifických aspektov smernice o ekodizajne, dokončená v júni 2014;
- štúdia o vplyve energetického štítku – a jeho potenciálnych zmien – na chápanie spotrebiteľov a na rozhodnutia o kúpe, dokončená v októbri 2014.

Obe štúdie boli zverejnené na webovom sídle Komisie Európa¹⁰.

3.4. Posúdenie vplyvu

Posúdenie vplyvu [SWD(2015) 139] je pripojené k tomuto návrhu a je uverejnené na webovom sídle Európskej komisie¹¹ spolu s priaznivým stanoviskom regulačného kontrolného výboru [SEC(2015) 323] prijatým 16. júna 2015.

Posúdenie vplyvu sa v nadväznosti na uvedené hodnotenie zaoberá jednak viacerými problémami súvisiacimi so smernicou o energetickom označovaní a jednak niektorými špecifickými problémami týkajúcimi sa smernice o ekodizajne. Čo sa týka smernice o ekodizajne, v tomto štádiu posúdenie vplyvu neuprednostňuje nijaké následné legislatívne opatrenia.

Ako dva najväčšie problémy smernice o energetickom označovaní sa určili zníženie efektívnosti energetického štítku a nesúlad zapríčinený nedostatočným presadzovaním. Ako problematické boli takisto určené dlhé normotvorné procesy, ktoré vedú k zastaraniu technických a prípravných prác.

Konečnou vybranou možnosťou bolo zlepšenie existujúceho regulačného rámca týkajúceho sa energetického označovania, vyžadovanie registrovania označených výrobkov v novej databáze, zlepšenie právnej štruktúry zmenou súčasnej smernice o energetickom označovaní na nariadenie s cieľom zosúladiť ho s nariadením o dohľade nad trhom¹² a financovať spoločné činnosti dohľadu nad trhom EÚ.

⁹ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Background_document_II_-_Survey_results.pdf

¹⁰ http://ec.europa.eu/energy/en/studies?field_associated_topic_tid=45

¹¹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2015_en.htm

¹² Konkrétne s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93.

Týmto návrhom sa implementuje legislatívna časť možnosti vybranej v posúdení vplyvu. Ďalšie nelegislatívne opatrenia plánované na implementáciu tejto možnosti sú uvedené v sprievodnej správe Európskemu parlamentu a Rade k tomuto návrhu.

3.5. Vhodnosť právnych predpisov a ich zjednodušenie

Pozitívny vplyv na príjmy (odhadom 34 miliárd EUR/rok v roku 2030) sa týka rovnako väčších podnikov, ako aj MSP a mikropodnikov. Odlišný režim pre mikropodniky/MSP sa nedá nijako odôvodniť. Všetci maloobchodní predajcovia by mali podliehať rovnakým pravidlám, pretože energetické štítky budú pre spotrebiteľov prospešné len vtedy, ak nimi budú označené všetky výrobky vo všetkých maloobchodných predajniach. To ovplyvní len na niekoľko výrobcov typu MSP a neovplyvní nijaké mikropodniky. Rovnaké pravidlá by sa mali uplatňovať na všetkých, aby sa zabezpečila spravodlivá hospodárska súťaž na jednotnom trhu a koherentné a konzistentné informácie pre spotrebiteľov. Úspory spotrebiteľov sa odhadujú na 10 až 30 miliárd EUR/rok v roku 2030 (v závislosti od predpokladov budúceho vývoja cien energií).

Konkurencieschopnosť spoločností EÚ sa zvýši tým, že sa podnikatia k inovácii, ponúkne sa im výhoda prvého hráča, zabezpečia sa rovnaké podmienky, aké majú výrobcovia z tretích krajín, prostredníctvom posilneného dohľadu nad trhom a umožní sa im zvýšenie ziskového rozpätia v prípade účinných výrobkov, za ktoré treba pri zakúpení zaplatiť viac, ale ktoré konečným používateľom prinesú čisté úspory počas životného cyklu.

Pokiaľ ide o administratívne náklady, celkové náklady pre obchodníkov súvisiace s nahradením všetkých štítkov na všetkých výrobkoch sa odhadujú pre EÚ ako celok na 10 miliónov EUR počas obdobia desiatich rokov. Pre výrobcov sa náklady odhadujú na 50 miliónov EUR počas obdobia desiatich rokov. Spolu to znamená 2 eurocenty na predaný výrobok označený štítkom. Administratívne náklady na registráciu výrobkov sa odhadujú na 1,5 milióna EUR ročne pre celé odvetvie; čiže približne 0,5 eurocenta na predaný výrobok. Skutočné náklady ako výsledok požadovanej registrácie výrobkov fakticky budú nižšie alebo nulové, pretože od výrobcov sa už nebude požadovať, aby technickú dokumentáciu udržiavali prístupnú pre orgány dohľadu nad trhom počas piatich rokov odo dňa, keď bol vyrobený posledný výrobok.

Výrobcovia a obchodníci môžu preniesť tieto administratívne náklady na spotrebiteľov, pre ktorých budú viac než kompenzované úsporami energie pri používaní účinnejších výrobkov, ktoré si budú môcť kúpiť v dôsledku nariadenia.

Návrh je pripravený na internet, pretože zahŕňa vytvorenie online databázy, ktorá zjednoduší, zrýchli a zlepši prenos informácií medzi výrobcami, maloobchodníkmi, orgánmi dohľadu nad trhom a konečnými spotrebiteľmi.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh nahrádza existujúcu smernicu o energetickom označovaní a administratívny vplyv na členské štáty a ich náklady sa preto odhadujú ako mierne, pretože už majú vytvorenú väčšinu potrebných štruktúr a pravidiel.

Táto iniciatíva si nevyžaduje dodatočné rozpočtové zdroje EÚ. Náklady na vytvorenie databázy výrobkov (1 500 000 EUR v roku 2016 a ročné náklady na údržbu 150 000 EUR v nasledujúcich rokoch) a na štúdie pochopenia štítkov spotrebiteľmi pre konkrétne skupiny výrobkov (300 000 EUR ročne od roku 2017) sú financované prostredníctvom zmeny priorit existujúceho rozpočtu na vykonávanie politiky v oblasti energetickej účinnosti výrobkov, ktorý zahŕňa technickú pomoc a/alebo štúdie na posúdenie aspektov skupín výrobkov

potrebných pre delegované akty a podporu normalizácie. Tento rozpočet tvorí súčasť položiek uvádzanie na trh a inovácie v rámci spoločenských výziev programu Horizont 2020.

5. OSTATNÉ PRVKY

5.1. Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

Ďalšie hodnotenie rámca energetického označovania je naplánované po 8 rokoch. Malo by vychádzať z hodnotenia ex-post v rámci štúdií zameraných na špecifické výrobky a obsahujúcich preskúmanie delegovaných aktov prijatých podľa tohto rámca a mala by sa ním vyhodnotiť účinnosť rámca pri zabezpečovaní voľného pohybu tovaru (či členské štáty upustili od navrhovania vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa energetického označovania výrobkov). Zníženie spotreby energie a iné podstatné vplyvy výrobkov na životné prostredie by sa mali posúdiť najmä so zreteľom na zlepšenia miery transformácie trhu dosiahnuté vďaka štítkom so zmenenou stupnicou. Mieru zlepšenia dohľadu nad trhom a súladu vďaka databáze výrobkov možno posúdiť na základe správ podávaných členskými štátmi o výsledkoch dohľadu nad trhom dosiahnutých na základe nariadenia o dohľade nad trhom.

5.2. Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

V návrhu sú zachované ciele a hlavné zásady súčasnej smernice o energetickom označovaní, ale týmto návrhom sa spresňuje, posilňuje a rozširuje rozsah pôsobnosti súčasnej smernice:

- aktualizáciou štítku a umožnením zmeny stupnice
- zlepšením presadzovania
- vytvorením databázy výrobkov, pre ktoré platí povinnosť energetického označovania
- objasnením povinností jednotlivých strán
- zlepšením prepojenia medzi energetickým označovaním a etalónmi.

5.2.1. Aktualizácia štítku a umožnenie zmeny stupnice

Úspech energetického označovania pri podpore výroby energeticky čoraz účinnejších výrobkov znamená, že pôsobenie štítku sa približuje k svojim limitom. V mnohých skupinách výrobkov je už väčšina modelov v najvyšších energetických triedach, čo sťažuje rozlišovanie medzi modelmi. Hoci v roku 2010 boli pre niektoré skupiny výrobkov pridané triedy energetickej účinnosti A+ až A+++, všetky modely sa už dostali do týchto nových triedy a v nižších triedach nezostávajú nijaké modely. Existuje systematická potreba „zmeny stupnice“ výrobkov spočívajúca v návrate k pôvodnej stupnici energetických štítkov A až G, ktorú, ako naznačujú štúdie, spotrebitelia chápu najlepšie. Hoci súčasná smernica umožňuje prípadnú reklasifikáciu výrobkov prostredníctvom osobitných delegovaných aktov, súčasný návrh sa zaoberá potrebou zmeniť stupnicu energetických štítkov oveľa systematickejším spôsobom. Objasňujú sa ním aj povinnosti dodávateľov a obchodníkov počas fázy zmeny stupnice a nahrádzania štítkov.

Komisia preskúma uvedené štítky do piatich rokov od nadobudnutia účinnosti nariadenia s cieľom stanoviť zmeny ich stupníc. Skupinami výrobkov, o ktoré má ísť v prvom rade, budú tie skupiny, v rámci ktorých sú výrobky na trhu sústredené do najvyšších tried. Samotná zmena stupnice by sa uskutočnila niekoľko rokov po preskúmaní.

Zmena stupnice vyžaduje prechodné obdobie, počas ktorého by boli v obchodoch prítomné pre rovnaké výrobky staré štítky (spred zmeny stupnice), ako aj nové štítky so zmenenou stupnicou. V návrhu nariadenia sa predpokladá, s cieľom minimalizovať riziko zmätenia

spotrebiteľov, znížiť náklady na dosiahnutie súladu s požiadavkami a zároveň zabezpečiť maximálnu právnu istotu pre dodávateľov a obchodníkov, tento prístup:

1. Delegovaný akt o štítku so zmenenou stupnicou by sa uverejnil a nadobudol by účinnosť o 20 dní neskôr (ako sa už deje). V delegovanom akte by sa stanovili také energetické požiadavky, aby sa žiadne výrobky, ktoré sú v súčasnosti na trhu, nemohli zaradiť do najvyšších energetických tried, čím by sa podporoval technologický pokrok a inovácie a umožnilo by sa uznávanie čoraz účinnejších výrobkov. Delegovaný akt by obsahoval konkrétny dátum, do ktorého by sa „staré“ štítky museli nahradiť štítkami so zmenenou stupnicou („dátum nahradenia“).
2. V lehote šiestich mesiacov po nadobudnutí účinnosti delegovaného aktu, ale pred dňom nahradenia, by dodávatelia pribaľovali k výrobku spolu s existujúcim štítkom aj štítok so zmenenou stupnicou.
3. Dňom nahradenia by obchodníci boli povinní na všetkých výrobkoch vystavených v obchodoch nahradiť starý štítok novým štítkom. Na nahradenie všetkých starých štítkov novými štítkami by mali jeden týždeň.
4. Pri výrobkoch, ktoré pred začatím šesťmesačného prechodného obdobia už boli v obchode, by obchodníci museli získať nový štítok od dodávateľa (mohol by byť sprístupnený aj online na stiahnutie z webových sídiel dodávateľov).
5. Členské štáty by museli realizovať propagačné informačné kampane s cieľom informovať spotrebiteľov o zmene stupnice na štítkoch.

Tento prístup má čo najväčšmi skrátiť koexistenciu pôvodných a nových štítkov pre výrobky rovnakého druhu vystavené v obchodoch a urobiť zmenu stupnice čo najpraktickejšou, čím sa zase zvýši účinnosť označovania a dosiahnu sa úspory energie a nákladov pre spotrebiteľov. Nevyžaduje podstatné zmeny v porovnaní so súčasným systémom z hľadiska hlavného distribučného mechanizmu štítkov, ktorý sa doteraz osvedčil.

5.2.2. Presadzovanie zlepšené vytvorením databázy výrobkov, pre ktoré platí povinnosť energetického označovania

Pokiaľ ide o presadzovanie, celkový nesúlad s požiadavkami na trhu sa odhaduje na 20 %, čo vedie k predpokladanej strate približne 10 % úspor energie. Tieto slabé výsledky presadzovania vyplývajú (aspoň čiastočne) z ťažkostí, ktoré majú vnútroštátne orgány dohľadu nad trhom s včasným prístupom k technickej dokumentácii, a ešte ich zhoršujú nejasnosti spôsobené používaním rôznych číselných označení modelov na tie isté modely v rôznych členských štátoch. Registračná databáza nových výrobkov umožní orgánom dohľadu nad trhom oveľa rýchlejší prístup k potrebným informáciám.

Okrem toho databáza výrobkov poskytne aktuálne trhové údaje a informácie o energetickej účinnosti, ktoré urýchlia prípravné/prieskumné štúdie a následný regulačný postup, a tým skrátiť súčasný dlhý regulačný postup prípravy delegovaných aktov.

Potreba registračnej databázy sa zdá byť naliehavá v prípade smernice o energetickom označovaní, keďže energetické štítky sa týkajú najmä domácich spotrebičov, pri ktorých je vplyv nedostatočného dohľadu nad trhom silnejší a počet ekvivalentných modelov je väčší.

Okrem riešenia nedostatkov súčasného systému by sa databáza mohla v budúcnosti využiť aj na nové spôsoby distribúcie energetických štítkov obchodníkom, keďže energetické štítky a štítky so zmenenou stupnicou by boli dostupné prostredníctvom takejto databázy. Návrhom sa takisto aktualizujú požiadavky smernice, pokiaľ ide o umožnenie elektronického poskytovania štítkov alebo v prípade dodávateľov sprístupnenia štítkov na ich webových sídlach.

V porovnaní s existujúcimi požiadavkami informovania o výrobkoch týkajúcimi sa dodávateľov registračná databáza výrobkov vytvára len novú povinnosť registrovať model výrobku odovzdaním informácií, ktoré sa už v rámci súčasného systému vyžadujú na základe rôznych delegovaných aktov.

Administratívna záťaž vyplývajúca z registrácie výrobkov sa odhaduje na 1,5 milióna EUR ročne pre celé odvetvie; čiže približne 0,5 eurocenta na predaný výrobok. Skutočné náklady fakticky budú nižšie alebo nulové, pretože dodávatelia už nemusia zabezpečovať, aby bola technická dokumentácia k dispozícii pre orgány dohľadu nad trhom, počas piatich rokov odvtedy, ako bol vyrobený posledný výrobok. Orgány dohľadu nad trhom musia v súčasnosti o technickú dokumentáciu žiadať dodávateľov a obchodníci sa musia na dodávateľov obracať, ak potrebujú z nejakých dôvodov získať štítky. Databáza bude na centralizovanom mieste obsahovať tak technickú dokumentáciu dostupnú pre dohľad nad trhom, ako aj štítky dostupné pre obchodníkov.

5.2.3. Objasnenie povinností jednotlivých strán

Návrhom sa preskupujú príslušné povinnosti členských štátov, dodávateľov a obchodníkov s cieľom zvýšiť ich súdržnosť a zjednodušiť ich.

Nahradenie smernice nariadením znamená menšiu administratívnu záťaž pre členské štáty (hoci budú musieť odstrániť zo svojho vnútroštátneho práva opatrenia prijaté na transpozíciu smernice 2010/30/EÚ) a priamo uplatniteľné požiadavky na dodávateľov a obchodníkov, ktorými sa zabezpečí úplná harmonizácia v celej EÚ.

5.2.4. Zlepšenie prepojenia medzi energetickým označovaním a etalónmi

Návrh objasňuje, že o výrobku, ktorý spĺňa metódy merania a výpočtu stanovené v príslušnej harmonizovanej norme, sa bude predpokladať, že spĺňa príslušné ustanovenia platného delegovaného aktu.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa stanovuje rámec pre označovanie energetickej účinnosti a zrušuje smernica 2010/30/EÚ

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹³,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov¹⁴,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Európska únia je odhodlaná vybudovať energetickú úniu s výhľadovou politikou v oblasti klímy. Energetická účinnosť je kľúčovým prvkom rámca politik Európskej únie v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 a je kľúčovým faktorom zníženého dopytu po energii.
- (2) Označovanie energetickej účinnosti umožňuje spotrebiteľom prijímať informované rozhodnutia týkajúce sa spotreby energie výrobkov, a tým podporuje inovácie.
- (3) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/30/EÚ¹⁵ sa vyhodnotila z hľadiska efektivity¹⁶. Hodnotením sa zistila potreba aktualizovať rámec energetického označovania s cieľom zlepšiť jeho účinnosť.
- (4) Smernicu 2010/30/EÚ je vhodné nahradiť nariadením, ktoré si zachová rovnaký rozsah pôsobnosti, ale ktorým sa upraví a zlepšia niektoré jej ustanovenia s cieľom objasniť a aktualizovať ich obsah. Nariadenie predstavuje vhodný právny nástroj, keďže ukladá jasné a podrobné pravidlá, ktoré neposkytujú priestor na odlišnú transpozíciu členskými štátmi, a tým zabezpečuje vyšší stupeň harmonizácie v celej Únii. Regulačný rámec harmonizovaný na úrovni Únie, a nie na úrovni členských štátov, znižuje náklady výrobcov a zabezpečuje rovnaké podmienky. Harmonizácia v celej Únii zabezpečuje voľný pohyb tovaru v rámci jednotného trhu.
- (5) Znižovanie dopytu po energii sa považuje za kľúčové opatrenie v európskej stratégii energetickej bezpečnosti¹⁷. V Rámcovej stratégii energetickej únie¹⁸ sa ďalej

¹³ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

¹⁴ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

¹⁵ Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 1.

¹⁶ COM(2015) 143.

zdôraznila zásada prvoradosti energetickej efektívnosti a potreba plne implementovať platné právne predpisy Únie v oblasti energetiky. Jej plán predpokladal revíziu rámca energetickej účinnosti pre výrobky v roku 2015. Týmto nariadením sa zlepši legislatívny rámec a rámec presadzovania energetického označovania.

- (7) Zvýšenie účinnosti energeticky významných výrobkov prostredníctvom informovaných rozhodnutí spotrebiteľov prospieva celému hospodárstvu Únie, stimuluje inovácie a prispeje k dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti energetickej efektívnosti na roky 2020 a 2030. Zároveň umožní spotrebiteľom ušetriť peniaze.
- (8) V záveroch Európskej rady z 23. a 24. októbra 2014 sa stanovil na úrovni Únie indikatívny cieľ zlepšenia energetickej efektívnosti do roku 2030 v porovnaní s predpokladanou budúcou spotrebou energie najmenej o 27 %. V roku 2020 sa tento cieľ prehodnotí z hľadiska možnosti dosiahnuť na úrovni Únie zlepšenie o 30 %. V záveroch sa taktiež stanovil záväzný cieľ EÚ dosiahnuť aspoň 40 % zníženie vlastných emisií skleníkových plynov do roku 2030 v porovnaní s rokom 1990 vrátane 30 % zníženia emisií skleníkových plynov v odvetviach mimo ETS.
- (9) Zabezpečenie presných, relevantných a porovnateľných informácií o špecifickej energetickej spotrebe energeticky významných výrobkov uľahčuje zákazníkovi výber takých výrobkov, ktoré počas používania spotrebujú menej energie a iných základných zdrojov. Normalizovaný povinný štítok je účinným prostriedkom poskytujúcim potenciálnym zákazníkom porovnateľné informácie o spotrebe energie energeticky významných výrobkov. Mal by sa doplniť informačným listom výrobku. Štítok by mala byť ľahko rozpoznateľný, jednoduchý a stručný. Na tieto účely by základom informovania zákazníkov o energetickej účinnosti výrobkov prostredníctvom štítku mala zostať existujúca farebná stupnica s rozsahom od tmavozelenej po červenú. Zatriedenie využívajúce písmená od A po G sa ukázalo ako najúčinnnejšie pre zákazníkov. V prípadoch, keď z dôvodu opatrení v oblasti ekodizajnu podľa smernice 2009/125/ES výrobky už nemôžu patriť do triedy „F“ ani „G“, tieto triedy by nemali byť na štítku vyznačené. Vo výnimočných prípadoch by sa to malo rozšíriť aj na triedy „D“ a „E“, i keď dosiahnutie tohto stavu je nepravdepodobné vzhľadom na to, že stupnica na štítku sa bude meniť, potom ako sa väčšina modelov výrobku dostane do dvoch najvyšších tried.
- (10) Pokrok v oblasti digitálnych technológií umožňuje alternatívne spôsoby elektronického dodávania a vystavovania štítkov, napríklad na internete, ale aj na elektronických displejoch v obchodoch. S cieľom využiť takéto pokročilé možnosti by toto nariadenie malo umožňovať použiť elektronické štítky ako náhradu alebo doplnenie fyzického energetického štítku. V prípadoch, keď nie je jednoducho možné vystaviť energetický štítok, ako pri určitých formách predaja na diaľku či v reklamách a technických propagačných materiáloch, by potenciálnych zákazníkov bolo treba informovať aspoň o energetickej triede výrobku.
- (11) Výrobcovia reagujú na zavedenie energetického štítku vytváraním čoraz účinnejších výrobkov. Tento technický vývoj vedie k vzniku výrobkov patriacich najmä do najvyšších tried energetického označovania. Aby sa zákazníkovi umožnilo náležité porovnanie, môže byť potrebná ďalšia diferenciácia výrobkov, ktorá vedie k nutnosti zmeniť stupnicu štítku. Pokiaľ ide o frekvenciu takýchto zmien stupnice, vhodným časovým rozpätím by bolo približne desať rokov, vzhľadom na potrebu, aby sa

¹⁷

COM(2014) 330.

¹⁸

COM(2015) 80 final.

zabránilo nadmernému zaťažovaniu výrobcov. Týmto nariadením by sa preto mali stanoviť podrobné podmienky zmien stupnice v záujme zabezpečenia maximálnej právnej istoty pre dodávateľov a obchodníkov. Nový štítok so zmenenou stupnicou by mal mať najvyššie triedy označovania prázdne, čo by podporovalo technologický pokrok a umožňovalo navrhovať a uznávať čoraz účinnejšie výrobky. Po zmene stupnice na štítku by sa malo predísť zmäteniu spotrebiteľov nahradením všetkých energetických štítkov v krátkom čase.

- (12) V prípade štítku so zmenenou stupnicou by dodávatelia mali počas určitého obdobia obchodníkom poskytovať staré aj zmenené štítky. K nahradeniu existujúcich štítkov na vystavených výrobkoch vrátane na internete štítkami so zmenenou stupnicou by malo dôjsť čo najrýchlejšie po nahradení špecifikovanom v delegovanom akte o štítkoch so zmenenou stupnicou. Obchodníci by nemali vystavovať štítky so zmenenou stupnicou pred dňom nahradenia.
- (13) Je potrebné stanoviť jasné a primerané rozdelenie povinností zodpovedajúce úlohe každého subjektu v rámci dodávateľského a distribučného procesu. Hospodárske subjekty by mali zodpovedať za súlad s požiadavkami s prihliadnutím na ich úlohu v dodávateľskom reťazci a mali by prijať primerané opatrenia na zabezpečenie toho, aby na trhu sprístupňovali iba výrobky, ktoré sú v zhode s týmto nariadením a jeho delegovanými aktmi.
- (14) S cieľom zachovať dôveryhodnosť energetického štítku v očiach spotrebiteľov by nemalo byť v prípade energeticky významných výrobkov povolené používanie iných štítkov, ktoré napodobňujú energetický štítok. V súvislosti so spotrebou energie by nemali byť povolené ani nijaké dodatočné štítky, značky, symboly ani nápisy, ktoré by mohli spotrebiteľov uvádzať do omylu alebo miasť.
- (15) S cieľom zabezpečiť právnu istotu je potrebné objasniť, že na energeticky významné výrobky sa uplatňujú pravidlá týkajúce sa dohľadu nad trhom Únie a kontroly výrobkov vstupujúcich na trh Únie stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008¹⁹. Vzhľadom na zásadu voľného pohybu tovaru je nevyhnutné, aby orgány dohľadu nad trhom v členských štátoch navzájom účinne spolupracovali. Takáto spolupráca na energetickom označovaní by sa mala posilniť prostredníctvom podpory zo strany Komisie.
- (16) V záujme uľahčenia monitorovania súladu a poskytovania aktuálnych trhových údajov pre regulačný proces revízie štítkov a informačných listov určených pre špecifické výrobky by dodávatelia mali vkladať informácie o súlade svojho výrobku elektronicky do databázy vytvorenej Komisiou. Tieto informácie by mali byť verejne sprístupnené s cieľom poskytovať zákazníkom informácie a umožniť obchodníkom využitie alternatívnych spôsobov na získanie štítkov. Orgány dohľadu nad trhom by mali mať prístup k informáciám v databáze.
- (17) Sankcie uplatniteľné pri porušení ustanovení tohto nariadenia a delegovaných aktov prijatých podľa neho by mali byť účinné, primerané a odradzujúce.
- (18) S cieľom podporovať energetickú účinnosť, zmierňovanie zmeny klímy a ochranu životného prostredia by členské štáty mali mať možnosť vytvárať stimuly podporujúce využívanie energeticky účinných výrobkov. Členské štáty môžu samy rozhodnúť o povahe týchto stimulov. Tieto stimuly by mali byť v súlade s pravidlami štátnej pomoci Únie a nemali by predstavovať neodôvodnené prekážky na trhu. Týmto

¹⁹ Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 30.

nariadením nie je dotknutý výsledok žiadnych budúcich konaní týkajúcich sa štátnej pomoci, ktoré možno uskutočniť v súlade s článkami 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v súvislosti s takýmito stimulmi.

- (19) Energetická spotreba a ďalšie informácie týkajúce sa výrobkov, na ktoré sa vzťahujú požiadavky týkajúce sa špecifických výrobkov podľa tohto nariadenia, by sa mali merať pomocou spoľahlivých, presných a reprodukovateľných metód, ktoré zohľadňujú všeobecne uznávané najmodernejšie metódy merania výpočtu. V záujme fungovania vnútorného trhu je mať normy, ktoré boli harmonizované na úrovni Únie. Pri absencii uverejnených noriem v čase uplatňovania požiadaviek týkajúcich sa špecifických výrobkov by Komisia mala uverejňovať v *Úradnom vestníku Európskej únie* prechodné metódy merania a výpočtu vo vzťahu k požiadavkám týkajúcim sa špecifických výrobkov. Po uverejnení odkazu na takúto normu v *Úradnom vestníku Európskej únie* by mal súlad s danou normou predstavovať predpoklad zhody s metódami merania pre tie požiadavky týkajúce sa špecifických výrobkov, ktoré boli prijaté na základe tohto nariadenia.
- (20) Komisia by mala pripraviť pracovný plán revízie štítkov konkrétnych výrobkov vrátane orientačného zoznamu ďalších energeticky významných výrobkov, pre ktoré by sa mohol vytvoriť energetický štítok. Tento pracovný plán by sa mal vykonávať počnúc technickou, environmentálnou a ekonomickou analýzou príslušných skupín výrobkov. Táto analýza by sa okrem toho mala zaoberať doplňujúcimi informáciami, a to aj z hľadiska ich možnosti a ceny, s cieľom poskytnúť spotrebiteľom informácie o parametroch energeticky významného výrobku, ako sú jeho absolútna spotreba energie, trvácnosť alebo environmentálne správanie, v súlade s cieľom podporiť obehové hospodárstvo. Takéto doplňujúce informácie by mali zlepšiť zrozumiteľnosť a účinnosť štítku pre spotrebiteľov a nemali by mať na spotrebiteľov negatívny vplyv.
- (21) S cieľom zaviesť štítky a informačné listy špecifické pre výrobky a určiť prevádzkové podrobnosti týkajúce sa databázy výrobkov by sa právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie mala delegovať na Komisiu. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila vhodné konzultácie, a to aj na úrovni expertov a s Konzultačným fórom.
- (22) Toto nariadenie by sa malo uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté záväzky členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu smernice 2010/30/EÚ do vnútroštátneho práva a na jej uplatňovanie.
- (23) Smernica 2010/30/ES by sa preto mala zrušiť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

- 1. Týmto nariadením sa stanovuje rámec udávania spotreby energie a iných zdrojov v prípade energeticky významných výrobkov počas ich používania a doplňujúcich informácií týkajúcich sa energeticky významných výrobkov, a to prostredníctvom označovania a štandardných informácií o výrobkoch, s cieľom umožniť spotrebiteľom, aby si vybrali účinnejšie výrobky.
- 2. Toto nariadenie sa nevzťahuje na:
 - a) Použité výrobky;

- b) osobné alebo nákladné dopravné prostriedky iné ako tie, ktoré sú poháňané stacionárnym motorom.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „zákazník“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá pre vlastné použitie kupuje alebo prenájíma výrobok, na ktorý sa vzťahuje toto nariadenie, bez ohľadu na to, či tak koná na účely, ktoré sú mimo rámca jej obchodnej, podnikateľskej, remeselnej alebo profesijnej činnosti;
2. „uviedenie na trh“ je prvé sprístupnenie výrobku na trhu Únie;
3. „sprístupnenie na trhu“ je každá dodávka výrobku určená na distribúciu alebo používanie na trhu Únie v rámci obchodnej činnosti, či už odplatne alebo bezodplatne;
4. „uviedenie do prevádzky“ je prvé použitie výrobku na trhu Únie na jeho stanovený účel;
5. „dodávateľ“ je výrobca z Únie, splnomocnený zástupca výrobcu, ktorý nie je usadený v Únii alebo dovozca, ktorý v Únii uvádza na trh výrobky, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie;
6. „výrobca“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá vyrába energeticky významný výrobok alebo ktorá si dala takýto výrobok navrhnuť alebo vyrobiť a uvádza tento energeticky významný výrobok na trh pod svojím menom alebo ochrannou známkou;
7. „splnomocnený zástupca“ je každá fyzická alebo právnická osoba usadená v Únii, ktorá dostala písomné splnomocnenie od výrobcu konať v jeho mene pri konkrétnych úlohách;
8. „dovozca“ je každá fyzická alebo právnická osoba usadená v Únii, ktorá uvádza energeticky významný výrobok z tretej krajiny na trh Únie;
9. „obchodník“ je maloobchodník alebo iná osoba, ktorá predáva, prenájíma, ponúka do predaja na splátky alebo predvádza výrobky zákazníkom;
10. „predaj na diaľku“ je predaj, prenájom alebo predaj na splátky prostredníctvom zásielkového obchodu, katalógu, internetu, telemarketingu alebo akejkoľvek inej metódy, pri ktorej nemožno predpokladať, že potenciálny koncový používateľ uvidí výrobok vystavený;
11. „energeticky významný výrobok“ je každý tovar alebo systém alebo služba s vplyvom na spotrebu energie počas používania, ktoré sa umiestňujú na trh a uvádzajú do prevádzky v Únii, vrátane súčiastok, ktoré sa majú začleniť do energeticky významných výrobkov, ktoré sa umiestňujú na trh a uvádzajú do prevádzky;

12. „harmonizovaná norma“ je európska norma v zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 1025/2012²⁰;
13. „štítok“ je grafická schéma, ktorá obsahuje zatriedenie pomocou písmen od A po G v siedmich rôznych farbách od tmavozelenej po červenú s cieľom znázorniť spotrebu energie;
14. „model“ je verzia výrobku, v rámci ktorej všetky kusy majú rovnaké technické vlastnosti relevantné pre štítok a informačný list výrobku a majú rovnaký identifikačný kód modelu;
15. „identifikačný kód modelu“ je kód, zvyčajne alfanumerický, ktorým sa špecifický model odlišuje od iných modelov označených rovnakým menom dodávateľa alebo obchodnou značkou;
16. „ekvivalentný model“ je model, ktorý uviedol na trh rovnaký dodávateľ a ktorý je vybavený rovnakým štítkom a informáciou o výrobku ako iný model, ale má odlišný identifikačný kód modelu;
17. „informačný list výrobku“ je štandardná informačná tabuľka, ktorá sa vzťahuje na príslušný výrobok;
18. „zmena stupnice“ je periodický postup, ktorým sa vytvárajú prísnejšie požiadavky na dosiahnutie energetickej triedy uvedenej na štítku pre konkrétny výrobok, čo môže v prípade existujúcich štítkov znamenať vypustenie určitých energetických tried;
19. „štítok so zmenenou stupnicou“ je štítok určený na konkrétny výrobok, pri ktorom došlo k zmene stupnice;
20. „doplňujúce informácie“ sú informácie o funkčnosti a environmentálnom správaní energeticky významného výrobku, ako sú jeho absolútna spotreba energie alebo trvácnosť, vychádzajúce z údajov, ktoré si orgány dohľadu nad trhom môžu meraním overiť, pričom tieto informácie sú jednoznačné a nemajú významný negatívny vplyv na jasnú zrozumiteľnosť a efektívnosť štítku ako celku vo vzťahu k zákazníkovi.

Článok 3

Povinnosti dodávateľov a obchodníkov

1. Dodávatelia musia splňať tieto podmienky:
 - a) musia zabezpečiť, aby výrobky uvedené na trh boli bezplatne vybavené správnymi štítkami a informačnými listami výrobku v súlade s týmto nariadením a príslušnými delegovanými aktmi;
 - b) na žiadosť obchodníkov musia okamžite a bezplatne dodať štítky;
 - c) musia zaistiť správnosť štítkov a informačných listov výrobku, ktoré poskytujú, a vypracovať technickú dokumentáciu dostatočne umožňujúcu posúdiť túto správnosť;
 - d) pred uvedením modelu výrobku na trh musia vložiť do databázy výrobkov zriadenej v súlade s článkom 8 informácie uvedené v prílohe I.

²⁰

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 o európskej normalizácii (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 12).

2. Obchodníci musia spĺňať tieto podmienky:
- a) na výrobku, na ktorý sa vzťahuje delegovaný akt, musia na viditeľným spôsobom umiestniť štítok, ktorý im poskytol alebo inak sprístupnil dodávateľ;
 - b) ak nemajú štítok alebo štítok so zmenenou stupnicou, musia:
 - i) požiadať o štítok alebo štítok so zmenenou stupnicou dodávateľa;
 - ii) vytlačiť štítok z databázy výrobkov vytvorenej v súlade s článkom 8, ak je táto funkcia k dispozícii pre daný výrobok; alebo
 - iii) vytlačiť štítok alebo štítok so zmenenou stupnicou z webového sídla dodávateľa, ak je táto funkcia k dispozícii pre daný výrobok;
 - (a) musia sprístupniť zákazníkom informačný list výrobku.
3. Dodávatelia a obchodníci musia spĺňať tieto podmienky:
- a) v každom reklamnom alebo technickom propagačnom materiáli týkajúcom sa konkrétneho modelu výrobku musia v súlade s príslušným delegovaným aktom uviesť odkaz na triedu energetickej účinnosti výrobku;
 - b) musia spolupracovať s orgánmi dohľadu nad trhom a prijať okamžité opatrenie na nápravu každého prípadu nesúladu s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení a jeho delegovaných aktoch, ktorý patrí do ich zodpovednosti, a to z vlastnej iniciatívy alebo na požiadanie orgánov dohľadu nad trhom;
 - c) v súvislosti s výrobkami, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, nesmú poskytovať ani vystavovať iné štítky značky, symboly ani nápisy, ktoré nie sú v súlade s požiadavkami tohto nariadenia a príslušných delegovaných aktov, ak by mohli spotrebiteľov uvádzať do omylu alebo miasť, pokiaľ ide o spotrebu energie alebo iných zdrojov počas používania;
 - d) pre výrobky, na ktoré sa nevzťahuje toto nariadenie, nesmú dodávať ani vystavovať štítky, ktoré imitujú štítok vymedzený v tomto nariadení.

Článok 4

Povinnosti členských štátov

1. Členské štáty nesmú na svojom území zakazovať, obmedzovať ani sťažovať umiestnenie na trh ani uvedenie do prevádzky energeticke významných výrobkov, ktoré sú v súlade s týmto nariadením a jeho príslušnými delegovanými aktmi.
2. Členské štáty prijímú všetky vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo, že dodávatelia a obchodníci budú dodržiavať povinnosti a plniť požiadavky tohto nariadenia a príslušných delegovaných aktov.
3. Ak členské štáty poskytujú akékoľvek stimuly na energeticky významný výrobok, na ktorý sa vzťahuje toto nariadenie a ktorý je špecifikovaný v delegovanom akte, musia sa zamerať na najvyššiu triedu energetickej účinnosti stanovenú v príslušnom delegovanom akte.
4. Členské štáty, prípadne v spolupráci s obchodníkmi, musia zabezpečiť, aby zavedenie štítkov vrátane štítkov so zmenenou stupnicou a informačných listov výrobku bolo sprevádzané vzdelávacou a podpornou informačnou kampaňou zameranou na podporu energetickej účinnosti a zodpovednejšieho využívania energie zákazníkmi.

5. Členské štáty stanovujú pravidlá o sankciách a mechanizmy presadzovania uplatniteľné pri porušení ustanovení tohto nariadenia a jeho delegovaných aktov a prijímajú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie ich vykonávania. Sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty musia oznámiť Komisii uvedené opatrenia do dňa uplatňovania tohto nariadenia a bezodkladne oznámia každú následnú zmenu, ktorá sa na ne vzťahuje.

Článok 5

Dohľad nad trhom Únie a kontrola energeticky významných výrobkov vstupujúcich na trh Únie

1. Články 16 až 29 nariadenia (ES) č. 765/2008 sa uplatňujú na energeticky významné výrobky, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie a jeho delegované akty.
2. Komisia podporuje spoluprácu a výmenu informácií o dohľade nad trhom, pokiaľ ide o energetické označovanie výrobkov, medzi vnútroštátnymi orgánmi členských štátov, ktoré sú zodpovedné za dohľad nad trhom alebo kontrolu vonkajších hraníc, a medzi týmito orgánmi a Komisiou.

Článok 6

Ochranný postup Únie

1. Ak orgány dohľadu nad trhom jedného členského štátu majú dostatočný dôvod domnievať sa, že energeticky významný výrobok, na ktorý sa vzťahuje delegovaný akt podľa tohto nariadenia, predstavuje riziko pre aspekty ochrany verejného záujmu, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, vykonajú hodnotenie, ktoré sa týka príslušného energeticky významného výrobku, a ktoré spĺňa všetky požiadavky stanovené v tomto nariadení a jeho príslušných delegovaných aktoch. Na tieto účely musia dodávatelia podľa potreby spolupracovať s orgánmi dohľadu nad trhom.
2. Ak v rámci tohto hodnotenia orgány dohľadu nad trhom zistia, že energeticky významný výrobok nie je v súlade s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení a jeho príslušných delegovaných aktoch, bezodkladne požiadajú dodávateľa, aby prijal všetky primerané nápravné opatrenia na zosúladienie tohto energeticky významného výrobku s uvedenými požiadavkami, stiahol energeticky významný výrobok z trhu, alebo ho prevzal späť v rámci primeranej lehoty, ktorá je úmerná charakteru rizika a akú uznajú za vhodnú. Na opatrenia uvedené v tomto odseku sa uplatňuje článok 21 nariadenia (ES) č. 765/2008.
3. Ak sa orgány dohľadu nad trhom domnievajú, že sa nesúladi s požiadavkami netýka len ich územia, informujú Komisiu a ostatné členské štáty o výsledkoch hodnotenia a opatreniach, ktorých prijatie od dodávateľa požadujú.
4. Dodávateľ zabezpečí prijatie všetkých primeraných nápravných opatrení v súvislosti so všetkými dotknutými energeticky významnými výrobkami, ktoré sprístupnil na trhu v celej Únii.
5. Ak dodávateľ v rámci lehoty uvedenej v odseku 2 neprijme primerané nápravné opatrenia, orgány dohľadu nad trhom prijímajú všetky primerané predbežné opatrenia s cieľom zakázať alebo obmedziť sprístupnenie energeticky významného výrobku na ich vnútroštátnom trhu alebo stiahnuť energeticky významný výrobok z daného trhu, alebo spätne ho prevziať. Orgány dohľadu nad trhom bezodkladne informujú Komisiu a ostatné členské štáty o týchto opatreniach.

6. Informácie uvedené v odseku 5 zahŕňajú všetky dostupné podrobné údaje, najmä údaje potrebné na identifikáciu nevyhovujúceho energeticky významného výrobku, pôvod energeticky významného výrobku, charakter uvádzaného nesúladu a možné riziko, charakter a trvanie prijatých vnútroštátnych opatrení a stanoviská, ktoré predložil príslušný dodávateľ. Orgány dohľadu nad trhom predovšetkým uvedú, či je nesúlad spôsobený tým, že energeticky významný výrobok nespĺňa požiadavky týkajúce sa aspektov ochrany verejného záujmu stanovené v tomto nariadení, alebo nedostatkami v harmonizovaných normách uvedených v článku 9, na základe ktorých platí predpoklad zhody.
7. Členské štáty, okrem tých, ktoré iniciovali postup, bezodkladne informujú Komisiu a ostatné členské štáty o všetkých prijatých opatreniach a o akýchkoľvek dodatočných informáciách týkajúcich sa nesúladu príslušného energeticky významného výrobku s požiadavkami, ktoré majú k dispozícii, a v prípade nesúhlasu s notifikovaným vnútroštátnym opatrením o svojich námietkach.
8. Ak žiadny členský štát ani Komisia do 60 dní od prijatia informácií uvedených v odseku 5 nevznesie námietku, pokiaľ ide o predbežné opatrenie prijaté členským štátom, uvedené opatrenie sa považuje za opodstatnené.
9. Členské štáty zabezpečia bezodkladné prijatie primeraných reštriktívnych opatrení vo vzťahu k príslušným energeticky významným výrobkom, ako napríklad stiahnutie energeticky významného výrobku zo svojho trhu.
10. Ak sú po ukončení postupu stanoveného v odsekoch 4 a 5 vznesené námietky voči opatreniu prijatému členským štátom alebo ak sa Komisia domnieva, že vnútroštátne opatrenie je v rozpore s právnymi predpismi Únie, Komisia začne bezodkladne konzultovať s členskými štátmi a dodávateľom a vyhodnotí toto vnútroštátne opatrenie. Na základe výsledkov tohto hodnotenia Komisia rozhodne, či vnútroštátne opatrenie je alebo nie je opodstatnené.
11. Komisia adresuje svoje rozhodnutie všetkým členským štátom a bezodkladne ho oznámi členským štátom a dodávateľovi.
12. Ak sa vnútroštátne opatrenie považuje za opodstatnené, všetky členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie stiahnutia nevyhovujúceho energeticky významného výrobku zo svojich trhov a informujú o tom Komisiu. Ak sa vnútroštátne opatrenie považuje za neopodstatnené, dotknutý členský štát toto opatrenie stiahne.
13. Ak sa vnútroštátne opatrenie považuje za opodstatnené a nesúlad energeticky významného výrobku sa pripisuje nedostatkom v harmonizovaných normách uvedených v odseku 6, Komisia uplatňuje postup stanovený v článku 11 nariadenia (EÚ) č. 1025/2012.

Článok 7

Štítky a zmeny stupníc

1. Komisia môže prostredníctvom delegovaných aktov prijatých podľa článkov 12 a 13 zavádzať štítky alebo meniť stupnice na existujúcich štítkoch.
2. Ak sa v rámci danej skupiny výrobkov v dôsledku vykonávacieho opatrenia prijatého podľa smernice 2009/125/ES zakáže uvádzanie všetkých modelov patriacich do energetických tried D, E, F alebo G na trh, tieto triedy už nemožno uvádzať na štítku.

3. Komisia zabezpečí, aby pri zavádzaní alebo zmene stupnice štítku boli požiadavky stanovené tak, aby sa pri žiadnom výrobku nedalo v čase zavedenia štítka očakávať jeho zaradenie do energetickej triedy A alebo B a aby odhadovaný čas, po uplynutí ktorého väčšina modelov bude zaradená do týchto tried, bol aspoň desať rokov.
4. Stupnice štítkov sa musia pravidelne meniť.
5. Ak sa zmení stupnica štítku:
 - a) Dodávatelia poskytujú súčasné štítky i štítky so zmenenou stupnicou obchodníkom na obdobie šiestich mesiacov pred dňom uvedeným v písmene b).
 - b) Obchodníci musia nahradiť existujúce štítky na vystavených výrobkoch vrátane na internete štítkami so zmenenou stupnicou do jedného týždňa odo dňa stanoveného na tento účel v príslušnom delegovanom akte. Obchodníci nesmú vystavovať štítky so zmenenou stupnicou pred uvedeným dňom.
6. Štítky zavedené prostredníctvom delegovaných aktov prijatých v súlade s článkom 10 smernice 2010/30/EÚ pred dátumom uplatňovania tohto nariadenia sa na účely tohto nariadenia považujú za štítky. Komisia preskúma uvedené štítky do piatich rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia s cieľom stanoviť zmeny ich stupníc.

Článok 8

Databáza výrobkov

Komisia vytvorí a vedie databázu výrobkov obsahujúcu informácie uvedené v prílohe I. Informácie uvedené v bode 1 prílohy I sa musia sprístupniť verejnosti.

Článok 9

Harmonizované normy

Po prijatí delegovaného aktu podľa tohto nariadenia, ktorým sa stanovujú osobitné požiadavky na označovanie, prijaté v súlade s článkom 13 tohto nariadenia, Komisia v súlade s nariadením (EÚ) č. 1025/2012²¹ uverejní odkazy na harmonizované normy, ktoré spĺňajú relevantné požiadavky delegovaného aktu týkajúce sa merania a výpočtu, v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Keď sa počas posudzovania zhody výrobku uplatňujú takéto harmonizované normy, výrobok sa považuje za vyhovujúci príslušným požiadavkám delegovaného aktu týkajúcim sa merania a výpočtu.

Článok 10

Konzultácie

Pri výkone svojich činností podľa tohto nariadenia Komisia v prípade každého delegovaného aktu zabezpečí vyváženú účasť zástupcov členských štátov a príslušných zainteresovaných strán, ktorých sa predmetná skupina výrobkov týka, ako sú priemyselné odvetvia vrátane MSP a remeselných odvetví, odbory, obchodníci, maloobchodníci, dovozcovia, skupiny na ochranu životného prostredia a spotrebiteľské organizácie. Na tento účel Komisia zriadi konzultačné fórum, v rámci ktorého sa budú tieto strany stretávať. Toto konzultačné fórum možno skombinovať s konzultačným fórom uvedeným v článku 18 smernice 2009/125/ES.

²¹ Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 12.

V prípade potreby pred prijatím delegovaných aktov Komisia otestuje grafické návrhy a obsah štítkov pre konkrétne skupiny výrobkov so spotrebiteľmi, aby sa ubezpečila, že štítky jasne chápu.

Článok 11 **Pracovný plán**

Komisia po porade s konzultačným fórom uvedeným v článku 10 vypracuje pracovný plán, ktorý sa sprístupní verejnosti. V tomto pracovnom pláne sa určí informatívny zoznam skupín výrobkov, ktoré sa považujú za priority z hľadiska prijímania delegovaných aktov. Pracovný plán musí obsahovať aj plány na preskúmanie a zmeny stupníc štítkov určených na označovanie výrobkov alebo skupín výrobkov. Komisia pracovný plán môže pravidelne meniť po porade s konzultačným fórom. Pracovný plán možno kombinovať s pracovným plánom, ktorý sa vyžaduje podľa článku 16 smernice 2009/125/ES.

Článok 12 **Delegované akty**

1. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty týkajúce sa podrobných požiadaviek v súvislosti so štítkami pre osobitné skupiny energeticky významných výrobkov („osobitné skupiny výrobkov“) v súlade s článkom 13.
2. V delegovaných aktoch sa špecifikujú skupiny výrobkov, ktoré spĺňajú tieto kritériá:
 - a) podľa najnovšie sprístupnených číselných údajov a vzhľadom na množstvá uvedené na trh Únie má skupina výrobkov významný potenciál úspory energie a prípadne aj iných zdrojov;
 - b) medzi skupinami výrobkov s rovnakou mierou funkčnosti existujú významné rozdiely v relevantných výkonnostných úrovniach;
 - c) skupina výrobkov nesmie mať významný negatívny vplyv, pokiaľ ide o cenovú dostupnosť a náklady počas životného cyklu.
3. V delegovaných aktoch týkajúcich sa konkrétnych skupín výrobkov sa špecifikuje najmä:
 - a) vymedzenie konkrétnych skupín výrobkov, na ktoré sa vzťahuje vymedzenie pojmu „energeticky významný výrobok“ uvedené v článku 2 ods. 11 a ktorých sa má úprava týkať;
 - b) grafický návrh a obsah štítku vrátane stupnice zobrazujúcej spotrebu energie tvorenej písmenami A až G, ktorý musí mať pokiaľ možno jednotné výtvarné riešenie pre všetky skupiny výrobkov a musí byť za každých okolností jasný a čitateľný;
 - c) vo vhodných prípadoch využívanie iných zdrojov a doplňujúce informácie o energeticky významných výrobkoch, pričom sa na štítku v tomto prípade zdôrazní energetická účinnosť výrobku;
 - d) spôsoby umiestnenia a zobrazenia štítku, ako sú jeho pripojenie k výrobku, vytlačenie na obale, poskytnutie v elektronickom formáte alebo vystavenie online;
 - e) ak je to vhodné, elektronické prostriedky na označovanie výrobkov;

- f) spôsob, akým sa štítok a technické informácie majú poskytovať v prípade predaja na diaľku;
- g) obsah a v prípade potreby formát a ďalšie podrobnosti týkajúce sa technickej dokumentácie a informačného listu výrobku;
- h) že pri overovaní súladu s požiadavkami sa uplatňujú len tie tolerancie overovania, ktoré sú uvedené v delegovanom(-ných) akte(-och);
- i) povinnosti dodávateľov a obchodníkov vo vzťahu k databáze výrobkov;
- j) osobitné označenie energetickej triedy, ktoré sa má uvádzať v reklamách a technických propagačných materiáloch, vrátane požiadaviek na jeho sprístupnenie v čitateľnej a viditeľnej podobe;
- k) postupy posudzovania zhody a metódy merania a výpočtov, ktoré sa majú použiť na určenie informačného obsahu štítka a informačného listu výrobku;
- l) či sa v prípade väčších spotrebičov vyžaduje na dosiahnutie danej energetickej triedy vyššia úroveň energetickej účinnosti;
- m) formát akýchkoľvek ďalších odkazov na štítku, ktoré zákazníkom pomocou elektronických prostriedkov umožnia prístup k podrobnejším informáciám o parametroch výrobkov než aké obsahuje informačný list výrobku;
- n) či a ako by sa energetické triedy opisujúce spotrebu energie výrobku počas používania mali uvádzať na inteligentných meračoch alebo na interaktívnom displeji výrobku;
- o) dátum hodnotenia a možného preskúmania delegovaného aktu.

Pokiaľ ide o obsah štítka uvedený v prvom pododseku písmena b), stupne klasifikácie A – G zodpovedajú významným úsporám energie a nákladov z pohľadu zákazníka.

Pokiaľ ide o formát odkazov uvedených v prvom pododseku písmena m), tieto odkazy môžu mať formu adresy webového sídla, kódu Rýchlej reakcie (QR-kódu), odkazu na online štítky alebo akýchkoľvek iných vhodných prostriedkov orientovaných na spotrebiteľa.

Zavedenie štítka pre výrobky, na ktoré sa má vzťahovať delegovaný akt, nesmie mať významný negatívny vplyv na funkčnosť výrobku z hľadiska používateľa.

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty, pokiaľ ide o prevádzkové podrobnosti týkajúce sa databázy výrobkov vrátane všetkých povinností dodávateľov a obchodníkov v súlade s článkom 13.

Článok 13

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Delegovanie právomoci uvedené v článkoch 7 a 12 sa Komisii udeľuje na neurčité obdobie odo dňa uplatňovania tohto nariadenia.
3. Toto delegovanie právomoci uvedené v článkoch 7 a 12 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v tomto nariadení uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť

dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo neskorším dňom, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
5. Delegovaný akt prijatý podľa článkov 7 a 12 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament ani Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota môže predĺžiť o dva mesiace.

Článok 14 **Hodnotenie**

Najneskôr do ôsmich rokov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia Komisia zhodnotí uplatňovanie tohto nariadenia a predloží správu Európskemu parlamentu a Rade. Touto správou sa posúdi, ako účinne toto nariadenie umožňuje zákazníkom vybrať si úspornejšie výrobky, pričom sa zohľadní jeho vplyv na podniky.

Článok 15 **Zrušenie**

Smernica 2010/30/EÚ sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2017.

Odkazy na smernicu 2010/30/EÚ sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.

Článok 16 **Nadobudnutie účinnosti**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2017.

Článok 3 ods. 1 písm. d) sa však uplatňuje od 1. januára 2019.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

- 1.1. Názov návrhu/iniciatívy
- 1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB
- 1.3. Druh návrhu/iniciatívy
- 1.4. Ciele
- 1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy
- 1.6. Trvanie a finančný vplyv
- 1.7. Plánovaný spôsob hospodárenia

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

- 2.1. Opatrenia týkajúce sa kontroly a predkladania správ
- 2.2. Systémy riadenia a kontroly
- 2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

- 3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov
- 3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky
 - 3.2.1. *Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky*
 - 3.2.2. *Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky*
 - 3.2.3. *Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky*
 - 3.2.4. *Súlad s platným viacročným finančným rámcom*
 - 3.2.5. *Príspevky od tretích strán*
- 3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec pre označovanie energetickej účinnosti a zrušuje smernica 2010/30/EÚ

1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB²²

Hlava 32 – Energetika

32 04 Horizont 2020 — Výskum a inovácie súvisiace s energetikou

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

Návrh/iniciatíva sa týka **predĺženia trvania existujúcej akcie**

1.4. Ciele

1.4.1. Viacročné strategické ciele Komisie, ktoré sú predmetom návrhu/iniciatívy

Energetická únia

1.4.2. Osobitné ciele a príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

Osobitný cieľ

Podpora zníženia dopytu po energii.

Príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

ABB 2: Činnosti výskumu a inovácie súvisiace s energetikou

²²

ABM: riadenie podľa činností; ABB: zostavovanie rozpočtu podľa činností.

1.4.3. *Očakávané výsledky a vplyv*

Očakávaným výsledkom tejto iniciatívy je zlepšenie rámca pre označovanie energetickými štítkami v Únii, čo v súčasnosti nie je optimálne z hľadiska efektívnosti pre spotrebiteľov, súladu s požiadavkami a úrovne ambicióznosti.

Týmto návrhom sa zvýši ochrana spotrebiteľov a iných používateľov energeticky významných výrobkov prostredníctvom efektívnejších energetických štítkov a presadzovania.

Návrh bude mať vplyv na hospodárske subjekty, ktoré budú musieť naďalej poskytovať a vystavovať energetické štítky a poskytovať informácie pre dohľad nad trhom, hoci tieto informácie sa budú poskytovať prostredníctvom iných kanálov.

Návrh bude mať vplyv na vnútroštátne orgány, ktoré budú lepšie pripravené na činnosti v oblasti dohľadu nad trhom.

1.4.4. *Ukazovatele výsledkov a vplyvu*

Podiel výrobkov s triedou A, triedou B atď. na energetickom štítku

Podiel nevyhovujúcich výrobkov, ktoré boli zistené v rámci činností dohľadu nad trhom

1.5. **Dôvody návrhu/iniciatívy**

1.5.1. *Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte*

Všeobecným cieľom tejto iniciatívy je zabezpečiť fungovanie vnútorného trhu prostredníctvom voľného pohybu tovaru, ktorým sa zabezpečí vysoká úroveň ochrany životného prostredia a spotrebiteľa.

1.5.2. *Prínos zapojenia Európskej únie*

Cieľ zníženia negatívnych environmentálnych vplyvov výrobkov, najmä spotreby energie, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, pretože by to viedlo k rozdielom vo vnútroštátnych predpisoch a v postupoch (i keď motivovaných podobnými cieľmi), ktoré by pre výrobné odvetvia (a nakoniec aj pre spotrebiteľov) vytvárali neprimerané náklady a predstavovali prekážky pre voľný pohyb tovaru v EÚ. Požiadavka, aby rovnaký model výrobku mal v celej EÚ rovnakú uverejnenú energetickú triedu, sa dá zabezpečiť len prostredníctvom harmonizovaných pravidiel EÚ o energetickom označovaní a súvisiacom meraní a skúšaní.

Pri neexistencii právnej úpravy EÚ je pravdepodobné, že všetky členské štáty by zaviedli energetické štítky pre niektoré skupiny výrobkov v záujme ochrany spotrebiteľov a dosiahnutia úspor energie. Opatrenia na úrovni EÚ sú jediným spôsobom, ako zabezpečiť, aby štítky na výrobky umiestnené na trhu boli rovnaké vo všetkých členských štátoch, a tým zabezpečiť fungovanie vnútorného trhu podporené článkom 26 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

1.5.3. *Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti*

Hoci EÚ vybudovala jednotný trh pre energetické štítky, tieto štítky je potrebné aktualizovať, pretože vzhľadom na technologický pokrok sa mnohé modely dostanú do najvyšších tried a prestanú predstavovať akúkoľvek možnosť diferenciácie pre spotrebiteľov. V revízii smernice o energetickom označovaní v roku 2010 sa mal tento problém vyriešiť tým, že sa stupnica A – G používaná na štítku rozšírila o triedy A+, A++ a A+++. Preskúmanie ukázalo, že tieto triedy sú vo vzťahu

k spotrebiteľom menej účinné ako pôvodná stupnica A – G. Preto sa v tomto návrhu rieši tento problém návratom k štítkom so stupnicou A – G a pravidelnými zmenami stupnice.

Orgány dohľadu nad trhom vykonávajú kontroly súladu s požiadavkami, pokiaľ ide o energetické štítky. Nesúlad však stále spôsobuje stratu približne 10 % predpokladaných úspor energie (a úspor nákladov pre spotrebiteľov). Návrh Komisie na nové nariadenie o dohľade nad trhom [COM(2013) 75] bol zameraný na riešenie týchto výziev pre harmonizáciu právnych predpisov EÚ týkajúcich sa výrobkov. Orgány dohľadu nad trhom však v oblasti energetického označovania čelia problémom, ktoré sa uvedeným návrhom neriešia: včasný prístup k technickej dokumentácii, problémy s identifikáciou zahraničných výrobcov a získavaním ich kontaktných údajov, a navyše neexistuje nijaký centrálny systém, ktorý by mohol identifikovať ekvivalentné modely, ktoré už boli skontrolované iným orgánom dohľadu nad trhom. Okrem toho určenie vhodných požiadaviek týkajúcich sa tried na štítku pre každú skupinu výrobkov bolo pre Komisiu zložité z dôvodu nedostatku novších verejných údajov o energetickej účinnosti výrobkov. Prahové hodnoty pre nové energetické triedy A+, A++ a A+++ sa pre mnohé výrobky stanovili menej ambiciózne, než ako sa neskôr ukázalo žiadúce, čo vedie k skoršej potrebe ich preskúmania, než sa pôvodne predpokladalo. S cieľom vyhnúť sa častým preskúmaniam a zmenám stupnice je nevyhnutné mať k dispozícii aktualizované údaje. Týmto návrhom sa oba tieto problémy riešia tým spôsobom, že sa navrhuje zriadenie registračnej databázy výrobkov, v rámci ktorej výrobcovia budú poskytovať svoje údaje o parametroch a súlade výrobkov na centrálnom mieste, ktoré bude prístupné pre orgány dohľadu nad trhom a Komisiu.

1.5.4. *Zlučiteľnosť a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi*

Táto iniciatíva je v súlade so smernicou o ekodizajne 2009/125/ES, v ktorej sa stanovujú minimálne požiadavky na energeticky významné výrobky, z ktorých časť je aj označená energetickým štítkom. Táto iniciatíva zabezpečuje najmä spoločný pracovný plán a konzultačný proces zainteresovaných strán pre prácu na nariadeniach týkajúcich sa špecifických výrobkov.

Táto iniciatíva je v súlade s nariadením (ES) č. 765/2008 o dohľade nad trhom a odstraňujú sa ňou najmä prekrývajúce sa ustanovenia z právnych predpisov o energetickom označovaní, ktoré už sú zahrnuté do nariadenia o dohľade nad trhom, pokiaľ ide o všetky harmonizačné právne predpisy EÚ.

Navrhovaná registračná databáza výrobkov umožňuje súčinnosť s inými legislatívnymi iniciatívami EÚ týkajúcimi sa harmonizácie, pre ktoré sú takéto databázy zriadené alebo ich možno zriadiť v budúcnosti (najmä so smernicou 2014/53/EÚ o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania rádiových zariadení na trhu).

1.6. Trvanie a finančný vplyv

Návrh/iniciatíva s **neobmedzeným trvaním**

- Vykonávanie s počiatočnou fázou od júla 2016,
- po ktorej bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánovaný spôsob hospodárenia²³

Priame hospodárenie na úrovni Komisie

- prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie

Poznámky

Táto iniciatíva si nevyžaduje dodatočné rozpočtové zdroje. Navrhovaná registračná databáza energetickeho významných výrobkov (s odhadovaným rozpočtom 1 500 000 EUR v roku 2016, plus 150 000 EUR ročne na údržbu v nasledujúcich rokoch) sa bude financovať pomocou prehodnotenia priorít zdrojov naplánovaných na vykonávanie politiky v oblasti energetickej účinnosti výrobkov v kontexte zvyšovania trhového potenciálu a inovácie v rámci spoločenských výziev programu Horizont 2020 (v minulosti v rámci programu Inteligentná energia – Európa). Tieto zdroje dosahujú 2 500 000 EUR v roku 2015 pre všetky politiky energetickej účinnosti výrobkov spolu (energetické označovanie, ekodizajn, Energy Star a označovanie pneumatík). Z toho približne 700 000 EUR sa týka technickej pomoci a štúdií pre potreby energetického označovania (najmä prípravných štúdií poskytujúcich základ pre nariadenie o nových skupinách výrobkov alebo revízie nariadení) a očakáva sa, že táto potreba bude pretrvávajúť aj v budúcich rokoch. V dôsledku tohto návrhu je potrebných ďalších 300 000 EUR ročne od roku 2017 na štúdie zaoberajúce sa spotrebiteľským chápaním informácií na štítkoch v rámci špecifických skupín výrobkov, aké sa navrhujú v tomto nariadení. Tým sa ponecháva dostatočný priestor v rámci celkových kombinovaných zdrojov pre politiku energetickej účinnosti výrobkov na to, aby sa z nich pokryli náklady na registračnú databázu výrobkov. Dostupnosť údajov v registračnej databáze výrobkov bude znamenať, že náklady na prípravné štúdie v rámci ekodizajnu výrobkov, do ktorého patrí aj energetické označovanie, sa znížia, pretože v rámci týchto štúdií sa zníži potreba zberu údajov.

Navrhovaný vplyv na rozpočet je v rámci celkového balíka plánovaného v NR 2016 a vo finančnom plánovaní na roky 2017 – 2020 v rámci rozpočtového riadku 32 04 03 01.

V oddiele 3.2.2 sa stanovujú uvedené číselné údaje vo viacročnom kontexte.

²³

Vysvetlenie spôsobov hospodárenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovom sídle BudgWeb: http://ec.europa.eu/budget/index_en.cfm

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ

Konzultačné fórum bude platformou na diskusie o riadnom vykonávaní navrhovaného nariadenia.

V záverečnom ustanovení sa takisto navrhuje, aby Komisia uskutočnila hodnotenie a vypracovala súvisiacu správu osem rokov po nadobudnutí jeho účinnosti. Mali by sa tak identifikovať možné problémy a nedostatky nariadenia a mohli by byť východiskovým bodom pre ďalšie opatrenia vrátane prípadného návrhu na jeho zmenu.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Zistené riziká

Zriadenie databázy na registráciu výrobkov s odhadovaným rozpočtom 1 500 000 EUR (a 150 000 EUR ročne na údržbu).

Riziká spojené s fungovaním registračnej databázy výrobkov sa týkajú najmä problémov súvisiacich s IT, akými sú napríklad možné zlyhanie systému a otázky dôveryhodnosti informácií.

2.2.2. Údaje o zavedenom systéme vnútornej kontroly

Plánované metódy kontroly sú stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách a v pravidlách uplatňovania.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Žiadne špecifické opatrenia nad rámec uplatňovania rozpočtových pravidiel.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradií, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo [Názov.....]		krajín EZVO ²⁵	kandidátskych krajín ²⁶	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
1a Konkuren- ciescho- pnosť pre	32 04 03 01 Horizont 2020 – Výskum a inovácie súvisiace s energetikou, spoločenské výzvy – zabezpečenie prechodu k spoľahlivému,	Dif.	ÁNO	NIE	ÁNO	NIE

²⁴ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky / NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

²⁵ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

²⁶ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálne kandidátske krajiny západného Balkánu.

rast a zamestnanosť	udržateľnému a konkurencieschopnému energetickému systému					
5 Admini- stratíva	32 01 01 Výdavky vzťahujúce sa na úradníkov a dočasných zamestnancov v oblasti politiky energetiky	NRP	NIE	NIE	NIE	NIE
5 Admini- stratíva	32 01 02 Výdavky na externých zamestnancov a ostatné výdavky na riadenie v rámci podpory politiky energetiky	NRP	NIE	NIE	NIE	NIE

- Požadované nové rozpočtové riadky

*V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca
a rozpočtové riadky.*

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo [Názov.....]	DRP/NRP	krajín EZVO	kandidátskyc h krajín	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	Číslo	1a Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť
------------------------------------	-------	---

GR: ENER			2016	2017	2018	2019	2020			SPOLU
• Operačné rozpočtové prostriedky										
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z balíka prostriedkov určených na realizáciu osobitných programov ²⁷										
32 04 03 01 Spoločenské výzvy: Zabezpečenie prechodu na spoľahlivý, udržateľný a konkurencieschopný energetický systém		(3)	2,200	1,150	1,150	1,150	1,150			Návrh s neobmedzeným trvaním
Rozpočtové prostriedky pre GR ENER SPOLU	Závázky	=1+1a +3	2,200	1,150	1,150	1,150	1,150			Návrh s neobmedzeným trvaním
	Platby	=2+2a +3	2,200	1,150	1,150	1,150	1,150			Návrh s neobmedzeným trvaním

²⁷ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závázky	(4)								
	Platby	(5)								
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z balíka prostriedkov určených na realizáciu osobitných programov SPOLU		(6)	2,200	1,150	1,150	1,150	1,150			
Rozpočtové prostriedky v rámci OKRUHU 1a viacročného finančného rámca SPOLU	Závázky	=4+6	2,200	1,150	1,150	1,150	1,150			
	Platby	=5+6	2,200	1,150	1,150	1,150	1,150			

Okruh viacročného finančného rámca	5	„Administratívne výdavky“
---	----------	---------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		2016	2017	2018	2019	2020			SPOLU
GR: ENER									
• Ľudské zdroje		0,417	0,417	0,417	0,417	0,417			2,085
• Ostatné prevádzkové výdavky		0,066	0,066	0,066	0,066	0,066			0,330
GR ENER SPOLU	Rozpočtové prostriedky	0,483	0,483	0,483	0,483	0,483			2,415

Rozpočtové prostriedky v rámci OKRUHU 5 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závazky spolu = Platby spolu)	0,483	0,483	0,483	0,483	0,483			2,415
---	--------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	-------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		2016	2017	2018	2019	2020			SPOLU
Rozpočtové prostriedky v rámci OKRUHOV 1 až 5 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	2,683	1,633	1,633	1,633	1,633			9,215
	Platby	2,683	1,633	1,683	1,633	1,633			9,215

3.2.2. Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky

– Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uved'te ciele a výstupy			2016		2017		2018		2019		2020				SPOLU			
	VÝSTUPY																	
	Druh ²⁸	Priemer né náklady	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nák lady	Počet	Nák lady	Poče t spol u	Náklady spolu
OSOBITNÝ CIEĽ: Podpora zníženie dopytu po energii.																		
Dodanie IT databázy na registráciu energeticky			1	1,500													1	1,500
Údržba IT databázy na registráciu energeticky významných výrobov					1	0,150	1	0,150	1	0,150	1	0,150						Návrh s neobmedzen ým trvaním
Technická pomoc a/alebo štúdie s cieľom posúdiť aspekty skupín výrobov potrebné na delegované akty a podporu normalizácie			1	0,700	1	1,000	1	1,000	1	1,000	1	1,000						Návrh s neobmedzen ým trvaním
NÁKLADY SPOLU				2,20		1,150		1,150		1,150		1,150						Návrh s neobmedzen

²⁸

Výstupy znamenajú výrobky a služby, ktoré sa majú dodať (napr.: počet financovaných výmen študentov, počet km vybudovaných ciest atď.).

																ým trvaním
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------------

3.2.3. Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.3.1. Zhrnutie

- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	2016	2017	2018	2019	2020			OKRUH
--	------	------	------	------	------	--	--	-------

5 viacročného finančného rámca SPOLU								
Ludské zdroje	0,417	0,417	0,417	0,417	0,417			2,085
Ostatné administratívne výdavky	0,066	0,066	0,066	0,066	0,066			0,330
OKRUH 5 viacročného finančného rámca Medzisúčt	0,483	0,483	0,483	0,483	0,483			2,415

Mimo OKRUHU 5²⁹ viacročného finančného rámca								
Ludské zdroje								
Ostatné výdavky administratívnej povahy								
mimo OKRUHU 5 viacročného finančného rámca Medzisúčt								

SPOLU	0,483	0,483	0,483	0,483	0,483			2,415
--------------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	-------

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

²⁹

Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.2. Odhadované potreby ľudských zdrojov

- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

	2016	2017	2018	2019	2020		
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)							
32 01 01 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	3	3	3	3	3		
XX 01 01 02 (delegácie)							
XX 01 05 01 (nepriamy výskum)							
10 01 05 01 (priamy výskum)							
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času: FTE)³⁰							
32 01 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového balíka prostriedkov)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3		
XX 01 02 02 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)							
XX 01 04 yy ³¹	ústredie						
	delegácie						
XX 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – nepriamy výskum)							
10 01 05 02 (ZZ, DAZ, VNE – priamy výskum)							
Iné rozpočtové riadky (uved'te)							
SPOLU							

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Administrátori: 0, 3 FTE ako tím líder 2,7 FTE ako referenti pre nariadenie, delegované akty pre špecifické výrobky a podporu koordinácie presadzovania zo strany orgánov dohľadu nad trhom Asistenti: 0,3 FTE ako podpora legislatívnych postupov a komunikácie
Externí zamestnanci	0,3 FTE ako sekretár tímu a osoba zodpovedná za logistiku.

³⁰ ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

³¹ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

3.2.4. *Súladi s platným viacročným finančným rámcom*

Návrh/iniciatíva je v súlade s platným viacročným finančným rámcom.

3.2.5. *Príspevky od tretích strán*

Návrh/iniciatíva nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.